

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

13 януари 2021 година *

„Преюдициално запитване — Обща политика в областта на убежището и субсидиарната закрила — Стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила — Директива 2011/95/ЕС — Член 12 — Изключване от кръга на бежанците — Лице без гражданство, от палестински произход, регистрирано от Агенцията на ООН за подпомагане и работа с палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA) — Условия, при които е налице *ipso facto* право на предимствата по Директива 2011/95 — Преустановяване на закрилата или помощта от UNRWA“

По дело C-507/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия) с акт от 14 май 2019 г., постъпил в Съда на 3 юли 2019 г., в рамките на производство по дело

Bundesrepublik Deutschland

срещу

ХТ,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: А. Prechal, председател на състава, К. Lenaerts, председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия в трети състав, N. Wahl, F. Biltgen и L. S. Rossi (докладчик), съдии,

генерален адвокат: Е. Танчев,

секретар: D. Dittert, началник-отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 юни 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Bundesrepublik Deutschland, от А. Schumacher, в качеството на представител,
- за германското правителство, от J. Möller, R. Kanitz и D. Klebs, в качеството на представители,
- за белгийското правителство, от P. Cottin, C. Pochet и M. Van Regemorter, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

- за френското правителство, от D. Dubois, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от M. Condou-Durande, G. Wils и C. Ladenburger, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 1 октомври 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Bundesrepublik Deutschland (Федерална република Германия) и ХТ по повод на отхвърлянето на подадената от ХТ молба за международна закрила с цел получаване на статут на бежанец.

Правна уредба

Международното право

Женевската конвенция

- 3 Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 189, стр. 150, № 2545 (1954), влиза в сила на 22 април 1954 г. Тя е допълнена и изменена с Протокола за статута на бежанците, сключен в Ню Йорк на 31 януари 1967 г. и влязъл в сила на 4 октомври 1967 г. (наричана по-нататък „Женевската конвенция“).
- 4 Член 1, раздел D от Женевската конвенция гласи:

„Тази конвенция не се прилага по отношение на лица, ползващи се в момента от закрилата или помощта на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Когато оказването на такава закрила или помощ бъде преустановено по каквито и да било причини и ако положението на тези лица не е надлежно установено съгласно съответните резолюции, приети от Общото събрание на Организацията на обединените нации, тези лица могат ipso facto да се ползват от привилегиите, произтичащи от тази конвенция“.

Агенцията на ООН за подпомагане и работа с палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA)

- 5 С Резолюция № 302 (IV) на Общото събрание на ООН от 8 декември 1949 г. относно подпомагането на палестинските бежанци е създадена Агенцията на ООН за подпомагане и работа с палестинските бежанци в Близкия изток (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East, UNRWA). Тя има за задача да помага за благосъстоянието и развитието на човешкия потенциал на палестинските бежанци.
- 6 Съгласно точки VII.C и VII.E от Консолидираните инструкции за допустимост и регистриране (Consolidated Eligibility and Registration Instructions) зоната на действие („area of operation“) на UNRWA обхваща пет сектора („fields“), а именно Ивицата Газа, Западния бряг на река Йордан (в това число Източен Ерусалим), Йордания, Ливан и Сирия.

Правото на Съюза

Директива 2004/83/ЕО

- 7 Член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, 2004 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52), предвижда:

„1. Всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство е изключен от статута на бежанец:

- а) когато попада в приложното поле на член 1 [раздел D] от Женевската конвенция относно закрилата или помощта от орган или организация на Организацията на обединените нации, различна от Върховния комисар за бежанците на Обединените нации. В случаите, в които тази закрила или помощ бъде преустановена на каквото и да е основание, без съдбата на тези лица да бъде окончателно уредена съгласно действащите резолюции на Общото събрание на Организацията на обединените нации, настоящата директива ще може да се прилага ipso facto по отношение на тези лица“.

Директива 2011/95

- 8 Съображения 1, 4, 16, 23 и 24 от Директива 2011/95 гласят:

„(1) В Директива [2004/83] следва да се направят голям брой изменения по същество. С оглед постигане на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

[...]

- (4) Женевската конвенция и Протоколът представляват крайъгълен камък на международноправния режим за закрила на бежанците.

[...]

(16) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално настоящата директива има за цел да гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и правото на убежище на лицата, подали молба за убежище, и на придружаващите ги членове на тяхното семейство, и да насърчи прилагането на членове 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 и 35 от посочената Харта, и поради това следва да бъде изпълнена съответно.

[...]

(23) Следва да се определят стандарти относно определението и съдържанието на статута на бежанец с цел подпомагане на компетентните национални органи на държавите членки при прилагането на Женевската конвенция.

(24) Необходимо е да се въведат общи критерии за признаване на статут на бежанец на лицата, подали молба за убежище по смисъла на член 1 от Женевската конвенция“.

9 Член 2 от тази директива е озаглавен „Определения“ и предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[...]

г) „бежанец“ означава гражданин на трета държава, който поради основателни опасения от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата, чийто гражданин е, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази държава, или лице без гражданство, което, като се намира по горепосочените причини извън държавата на предишното си обичайно пребиваване, не може или поради такива опасения не желае да се завърне в нея, и по отношение на което не се прилага член 12;

[...]

н) „държава на произход“ означава държавата или държавите, чийто гражданин е лицето, или за лице без гражданство, държавата на предишното обичайно пребиваване“.

10 Член 11 от посочената директива е озаглавен „Преустановяване“ и параграф 1 от него гласи:

„Гражданин на трета държава или лице без гражданство престава да бъде бежанец, ако съответното лице:

[...]

е) по отношение на лице без гражданство — то има възможност да се завърне в държавата на предишното си обичайно пребиваване, след като обстоятелствата, в резултат на които е било признато за бежанец, са престанали да съществуват“.

11 Съгласно член 12 от същата директива, озаглавен „Изключване“:

„1. Гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключва от кръга на бежанците, когато съответното лице:

- a) попада в приложното поле на член 1, [раздел D] от Женевската конвенция относно закрилата или помощта от органи или агенции на Организацията на обединените нации, различни от върховния комисар за бежанците на ООН. В случаите, в които тази закрила или помощ бъде преустановена на каквото и да е основание, без положението на тези лица да бъде окончателно уредено в съответствие с относимите резолюции на Общото събрание на Организацията на обединените нации, тези лица *ipso facto* имат право на предимствата по настоящата директива;
- b) компетентните органи на държавата, в която то е установило своето пребиваване, считат, че то има правата и задълженията, произтичащи от гражданството на тази държава, или равностойни права и задължения.

2. Гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключва от кръга на бежанците, когато има сериозни основания да се счита, че съответното лице:

- a) е извършило престъпление срещу мира, военно престъпление или престъпление срещу човечеството по смисъла на международните актове, съдържащи разпоредби относно тези престъпления;
- b) е извършило тежко престъпление, което няма политически характер, извън територията на държавата на своето убежище, преди да бъде прието като бежанец, което означава преди издаването на разрешението за пребиваване, въз основа на факта, че му е предоставен статут на бежанец; особено жестоките действия, дори и да се твърди, че са извършени с политическа цел, биха могли да бъдат квалифицирани като тежки престъпления, които нямат политически характер;
- в) е признато за виновно в извършването на деяния, които противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации, така както те са уредени в преамбюла и в членове 1 и 2 от [Устава] на Организацията на обединените нации.

3. Параграф 2 се прилага към лицата, които подбуждат към престъпления или към деянията, посочени по-горе, или участват в тяхното извършване под каквато и да било друга форма“.

12 Член 14 от Директива 2011/95 гласи:

„1. По отношение на молбите за международна закрила, внесени след влизането в сила на Директива [2004/83], държавите членки отнемат статута на бежанец, предоставен от държавен, административен, съдебен или квазисъдебен орган на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, прекратяват го или отказват подновяването му, когато съответното лице престане да бъде бежанец в съответствие с член 11.

[...]

3. Държавите членки отнемат, прекратяват или отказват подновяването на статута на бежанец на всеки гражданин на трета държава или на лице без гражданство, ако съответната държава членка установи, след като е предоставила статута на бежанец, че:

- a) лицето е следвало да бъде или е изключено от кръга на бежанците съгласно член 12;

[...]“.

Директива 2013/32/ЕС

- 13 Съображение 18 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60) гласи:

„В интерес едновременно и на държавите членки, и на търсещите международна закрила е по молбите за международна закрила да бъде взето решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане“.

- 14 Член 2 от тази директива гласи следното:

„За целите на настоящата директива:

[...]

в) „кандидат“ означава гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което е подал/о молба за международна закрила, по отношение на която все още не е взето окончателно решение;

[...]

е) „решаващ орган“ означава всеки квазисъдебен или административен орган в държава членка, който е компетентен за разглеждането на молбите за международна закрила и който е компетентен да вземе решение като първа инстанция по такива случаи;

[...]“.

- 15 Член 46 от посочената директива гласи:

„1. Държавите членки гарантират, че кандидатите разполагат с право на ефективна защита пред съд срещу следното:

а) решение относно тяхната молба за международна закрила, включително за решение, с което:
i) се установява, че молбата е неоснователна във връзка със статут на бежанец и/или статут на лице под субсидиарна закрила;

[...]

3. С цел спазване на разпоредбите на параграф 1 държавите членки гарантират, че ефективната защита предвижда цялостно и ex nunc разглеждане на фактите и правните въпроси, включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95], най-малкото в процедури по обжалване пред първоинстанционен съд.

[...]“.

Германското право

- 16 Директива 2011/95 е транспонирана в германското право с Asylgesetz (Закон за убежището), в редакцията му, обнародвана на 2 септември 2008 г. (BGBl. 2008 I, стр. 1798, наричан по-нататък „AsylG“).
- 17 Член 3, параграф 3 от AsylG по същество възпроизвежда член 12, параграф 1, буква а) от тази директива.
- 18 Член 77, параграф 1 от AsylG предвижда:

„При решаването на спорове по настоящия закон съдът взема предвид фактическото и правното положение към момента на последното съдебно заседание; ако съдът се произнася без провеждане на съдебно заседание, меродавен е моментът на постановяване на съдебния акт [...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 19 ХТ, роден през 1991 г. в Дамаск (Сирия), е лице без гражданство от палестински произход и притежава регистрационна карта от UNRWA като член на бежанския лагер Ярмук, който се намира в южната част на Дамаск.
- 20 Между октомври 2013 г. и 20 ноември 2015 г. ХТ работи спорадично в Ливан, където живее. Тъй като не получава разрешение за пребиваване в тази страна и се страхува да не бъде експулсиран от ливанските сили за сигурност, в края на ноември 2015 г. той решава да се завърне в Сирия, в намиращия се западно от Дамаск град Кудсая, където живеят членове на неговото семейство.
- 21 Няколко дни по-късно ХТ напуска Сирия заради войната и изключително лошите условия на живот в тази страна; той се опасява, че ако се завърне там, ще бъде задържан. Освен това, преди ХТ да напусне Сирия, Хашемитско кралство Йордания и Република Ливан затварят границите си за намиращите се в Сирия палестински бежанци.
- 22 ХТ пристига в Германия през декември 2015 г., а през февруари 2016 г. подава там молба за международна закрила.
- 23 С решение от 29 август 2016 г. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Федерална служба за миграцията и бежанците, Германия) отхвърля молбата на ХТ да получи статут на бежанец, но му предоставя статут на субсидиарна закрила.
- 24 С решение от 24 ноември 2016 г. Verwaltungsgericht (административен съд, Германия) уважава жалбата на ХТ и задължава Федералната служба за миграцията и бежанците да му признае бежански статут, като приема, че независимо дали преди това е бил подложен на преследване, при настоящата обстановка в Сирия ХТ е изложен на опасност от преследване по сериозни мотиви, възникнали след отпътуването му от Сирия и свързани не само с отпътуването му оттам, но и с подаването на молбата му за международна закрила и престоя му в чужбина.
- 25 С решение от 18 декември 2017 г. Obergerverwaltungsgericht (областен административен съд, Германия) отхвърля жалбата на Bundesrepublik Deutschland (Федерална република Германия), представявана от Федералната служба за миграцията и бежанците, против решението на Verwaltungsgericht (административен съд), като по същество приема, че тъй като е лице без гражданство от палестински произход, ХТ трябва да се смята за бежанец съгласно разпоредбата от германското право, която транспонира член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95. Всъщност според този съд ХТ се е ползвал от закрилата на UNRWA, но

тази закрила е преустановена по независещи от волята му причини. Когато ХТ напуска територията на Сирия, е била налице сериозна заплаха за личната му безопасност, така че отпътуването му от Сирия не е било доброволно, което се потвърждава от факта, че е получил субсидиарна закрила. Посоченият съд също така пояснява, че към момента на отпътуването си ХТ не е можел да се ползва от закрилата на UNRWA в други сектори от зоната на действие на този орган и че преди отпътуването му от Сирия Хашемитско кралство Йордания и Република Ливан затварят границите си за намиращите се в Сирия палестински бежанци.

- 26 Bundesrepublik Deutschland (Федерална република Германия) подава ревизионна жалба до запитващата юрисдикция против това съдебно решение.
- 27 Запитващата юрисдикция пояснява, от една страна, че по отношение на ХТ не е налице нито едно от основанията за изключване от кръга на бежанците по член 12, параграф 1, буква б) и параграфи 2 и 3 от Директива 2011/95. От друга страна, ХТ отговаря на условията по член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от тази директива, съгласно който по същество всяко лице без гражданство от палестински произход е изключено от кръга на бежанците, когато се ползва от закрилата или помощта на UNRWA. Всъщност, първо, мандатът на UNRWA е продължен до 30 юни 2020 г., второ, ХТ е регистриран от UNRWA, което е достатъчно доказателство, че действително се ползва от закрилата или помощта на този орган, и трето, ХТ се е ползвал с такава закрила или помощ малко преди подаването на молбата му за международна закрила, доколкото е регистриран като член на семейство в лагера на UNRWA в Ярмук.
- 28 Запитващата юрисдикция обаче се съмнява дали ХТ отговаря на условията на предвиденото в член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 основание за прекратяване на прилагането на посоченото изключение, което по същество гласи, че ако закрилата или помощта от UNRWA бъде преустановена на каквото и да е основание, без положението на лицата, ползващи се от тази закрила или помощ, да е окончателно уредено в съответствие с относимите резолюции на Общото събрание на ООН, тези лица *ipso facto* имат право на предимствата по Директива 2011/95.
- 29 На първо място, запитващата юрисдикция иска да установи какво трябва да се взема предвид в териториално отношение, за да се определи дали закрилата или помощта от UNRWA е била преустановена към момента, в който лицето е напуснало зоната на действие на този орган — дали трябва да се взема предвид само онзи сектор от зоната на действие, в който се намира мястото на последното реално пребиваване на съответното лице, или трябва да се вземат предвид и други сектори от тази зона, както е склонна да приеме тя.
- 30 Във втория случай тя иска да установи, на второ място, дали трябва да се вземат предвид всички сектори, съставляващи зоната на действие на UNRWA, или трябва да се вземат предвид само някои сектори от нея и кои тогава са релевантните критерии за определянето им. Според запитващата юрисдикция следва да се вземат предвид секторът, в който се намира мястото на последното реално пребиваване на съответното лице, както и секторите, с които това лице е свързано. Тази свързаност би могла да произтича например от наличието на съществена връзка от типа на предишно пребиваване или присъствие на близки роднини. Освен това би било необходимо да е налице разумна възможност за съответното лице да влезе и да пребивава в този сектор, като се има предвид, че регистрацията от UNRWA не предоставя право на пребиваване, нито съставлява разрешение за придвижване от един в друг сектор от зоната на действие на този орган. За сметка на това за секторите, с които съответното лице никога не е имало лични връзки, е дотолкова невероятно да са изпълнени условията за влизане и пребиваване, че би следвало поначало да се изключи всяка възможност да се вземат предвид.

- 31 На трето място, запитващата юрисдикция иска да установи в каква степен придвижването между различните сектори от зоната на действие на UNRWA може да има значение за въпроса дали е преустановена осигуряваната от този орган закрила или помощ. Според тази юрисдикция изключено от кръга на бежанците би могло да е и лицето, което напуска зоната на действие на UNRWA — защото съществува сериозна заплаха за личната му безопасност в сектора от тази зона, в който то реално пребивава и в който UNRWA не е в състояние да му осигури закрила или помощ, в случая Сирия — при положение че това лице е отишло във въпросния сектор без наложителна причина и въпреки че не е съществувала сериозна заплаха за личната му безопасност в сектора, в който е пребивавало преди това, в случая Ливан. Това би било така в частност ако предвид съществуващите към момента на отпътуването му от този сектор обстоятелства то не би могло да очаква нито да получи закрила или помощ от UNRWA в новия сектор, в случая Сирия, нито да може да се завърне в обзримо бъдеще в сектора, в който е пребивавало преди това, в случая Ливан.
- 32 На четвърто място, запитващата юрисдикция отбелязва, че за признаването на бежански статут по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 не е достатъчно съответното лице вече да не се ползва от закрилата или помощта на UNRWA към момента на напускането на зоната на действие на този орган, а трябва наред с това в съответствие с член 11, параграф 1, буква е) във връзка с член 14, параграф 1 от Директива 2011/95 към момента на вземането на решение по молбата за международна закрила кандидатът да е в невъзможност да се завърне в посочената зона, за да се ползва отново от закрилата или помощта на този орган. Всъщност възможността на лицето да се завърне в зоната на действие на UNRWA би трябвало да се взема предвид още когато се решава дали да му се признае статут на бежанец, доколкото не би имало смисъл да се признава такъв статут само за да бъде отнет веднага след това.
- 33 В това отношение обаче тази юрисдикция иска да установи дали следва да се взема предвид само онзи сектор от зоната на действие на UNRWA, в който се намира мястото на последното обичайно пребиваване на кандидата за международна закрила, или трябва да се вземат предвид и други сектори от тази зона и тогава по какви критерии трябва да се вземат предвид те.
- 34 Според посочената юрисдикция трябва да се взема предвид най-напред онзи сектор от зоната на действие на UNRWA, в който се намира мястото на последното обичайно пребиваване на кандидата, а по-нататък — и секторите, с които той има съществена връзка от типа на реално пребиваване или присъствие на близки роднини. Накрая, необходимо е кандидатът да има разумна възможност да влезе в тези сектори.
- 35 На пето място, запитващата юрисдикция иска да се изясни понятието „обичайно пребиваване“, конкретно по смисъла на член 2, букви г) и н) от Директива 2011/95, което би могло да е определящо за преценката дали е налице основанието за изключване по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директивата.
- 36 При тези обстоятелства Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) За да се прецени дали по отношение на палестинец без гражданство е преустановена закрилата или помощта от UNRWA по смисъла на член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива [2011/95], трябва ли в географско отношение да се взема предвид само съответният сектор на действие (Ивицата Газа, Йордания, Ливан, Сирия, Западният бряг на река Йордан), в който лицето без гражданство реално е пребивавало, преди да напусне обхванатата от мандата на UNRWA територия (в случая секторът Сирия), или трябва да се вземат предвид и други сектори от обхванатата от мандата на UNRWA територия?

- 2) Ако следва да се взема предвид не само секторът на действие при напускането: трябва ли винаги и независимо от други условия да се вземат предвид всички сектори от обхванатата от мандата на UNRWA територия? При отрицателен отговор: трябва ли да се вземат предвид други сектори на действие само ако лицето без гражданство има съществена (териториална) връзка с този сектор на действие? За да е налице такава връзка, необходимо ли е лицето без гражданство да е имало обичайно пребиваване в този сектор при напускането му или към предишен момент? При проверката дали е налице съществена (териториална) връзка, трябва ли да се вземат предвид други обстоятелства? При утвърдителен отговор: кои са те? От значение ли е дали към момента на напускане на обхванатата от мандата на UNRWA територия за лицето без гражданство е имало разумна възможност да влезе в съответния сектор на действие?
- 3) Ползва ли се лице без гражданство, което напуска обхванатата от мандата на UNRWA територия, защото в сектора на действие, където то реално пребивава, има сериозна заплаха за него и UNRWA не е в състояние да му предостави там закрила или помощ, *ipso facto* от защитата по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 и ако преди това то е отишло в този сектор на действие, без да е имало сериозна заплаха за него в сектора на действие, в който е предишното му пребиваване, и без съгласно обстоятелствата към момента на преместването то да може да очаква да получи закрила или помощ от UNRWA в сектора на действие, в който отива, и без да може в обозримо бъдеще да се завърне в сектора на действие, в който е пребивавало преди това?
- 4) За да се прецени дали на лице без гражданство не може *ipso facto* да се предостави статут на бежанец, защото след напускането на обхванатата от мандата на UNRWA територия условията по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива [2011/95] са престанали да съществуват, трябва ли да се взема предвид само секторът на действие, в който е мястото на последното обичайно пребиваване? При отрицателен отговор: обратно, трябва ли да се вземат предвид и секторите, които съгласно втория въпрос трябва да се вземат предвид към момента на напускане? При отрицателен отговор: по какви критерии следва да се определят секторите, които трябва да бъдат взети предвид при постановяването на решението по молбата? Предполага ли отпадането на условията по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива [2011/95] (държавните или квазидържавните) органи в съответния сектор на действие да имат готовност да приемат (обратно) лицето без гражданство?
- 5) Ако във връзка с наличието или отпадането на условията по член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива [2011/95] следва да се взема предвид секторът на действие, в който е мястото на (последното) обичайно пребиваване, кои критерии са релевантни за установяването на обичайното пребиваване? Необходимо ли е законно пребиваване, разрешено от страната на пребиваване? При отрицателен отговор: необходимо ли е най-малкото отговорните органи в сектора на действие съзнателно да допускат пребиваването на съответното лице без гражданство? При утвърдителен отговор в това отношение: трябва ли отговорните органи да знаят за присъствието на конкретното лице без гражданство, или е достатъчно съзнателното допускане на пребиваването му като член на по-голяма група лица? При отрицателен отговор: достатъчно ли е просто по-дълго реално пребиваване?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

- 37 Преди да се отговори на поставените въпроси, трябва най-напред да се поясни, че както отбелязва генералният адвокат в точка 26 от заключението си, член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95 по същество съответства на член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2004/83, така че съдебната практика по втората от тези разпоредби е релевантна за тълкуването на първата.
- 38 По-нататък, видно от съображения 4, 23 и 24 от Директива 2011/95, Женевската конвенция представлява крайъгълен камък на международноправния режим за закрила на бежанците и разпоредбите на тази директива относно условията за предоставяне и съдържанието на статута на бежанец са приети с цел подпомагане на компетентните органи на държавите членки при прилагането на тази конвенция въз основа на общи понятия и критерии (вж. по аналогия решения от 17 юни 2010 г., *Bolbol*, C-31/09, EU:C:2010:351, т. 37, от 19 декември 2012 г., *Abed El Kareem El Kott* и др., C-364/11, EU:C:2012:826, т. 42 и от 1 март 2016 г., *Alo* и *Oso*, C-443/14 и C-444/14, EU:C:2016:127, т. 28).
- 39 При това положение разпоредбите на Директива 2011/95 трябва да се тълкуват в светлината на общия разум и целта ѝ при зачитане на Женевската конвенция и другите относими договори, посочени в член 78, параграф 1 ДФЕС. Както следва от съображение 16 от Директивата, при тълкуването ѝ трябва да се зачитат и правата, признати в Хартата на основните права (вж. по аналогия решения от 17 юни 2010 г., *Bolbol*, C-31/09, EU:C:2010:351, т. 38, от 19 декември 2012 г., *Abed El Kareem El Kott* и др., C-364/11, EU:C:2012:826, т. 43 и от 1 март 2016 г., *Alo* и *Oso*, C-443/14 и C-444/14, EU:C:2016:127, т. 29).
- 40 Освен това следва да се припомни, че държавите членки са длъжни по силата на член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 така да уредят въпроса в националното си право, че разглеждането на жалбите по тази разпоредба да включва проверка — най-малкото в процедури по обжалване пред първоинстанционен съд — на всички фактически и правни обстоятелства, които му позволяват да извърши актуализирана преценка на конкретния случай, като изразят „*ex nunc*“ и прилагателното „цялостно“, използвани в тази разпоредба, подчертават задължението на съда да извърши преценка, с която да вземе предвид при необходимост както обстоятелствата, които решаващият орган е отчетел или е трябвало да отчете, така и новите обстоятелства, установени след приемането на решението, което се обжалва. Това правомощие на съда да вземе предвид новите обстоятелства, по които решаващият орган не се е произнесъл, се вписва в целта на Директива 2013/32, която в частност предполага, видно по-конкретно от съображение 18, молбите за международна закрила да се обработват „възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане“ (вж. в този смисъл решение от 25 юли 2018 г., *Алхето*, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 109—113).
- 41 Накрая следва да се констатира, че запитващата юрисдикция поставя въпросите си въз основа на две допускания, проверката за чиято точност не е в правомощията на Съда, а именно, от една страна, че преди да отиде в Германия, ХТ е бил лице, ползващо се от защитата или помощта на UNRWA, в съответствие с член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2011/95, и от друга страна, че той е напуснал Сирия заради преобладаващите там условия на война.
- 42 Що се отнася обаче до споменатия от запитващата юрисдикция член 14 от Директива 2011/95, наистина от член 14, параграф 3, буква а) във връзка с член 12, параграф 1, буква а) от Директивата следва, че възможността да се ползва закрила или помощ от UNRWA, би могла да е основание за отнемане на статута на бежанец след предоставянето му, а може и да се взема предвид в рамките на упоменатата в точка 40 от настоящото решение цялостна *ex nunc*

проверка към момента на приемането на решение дали да се предостави такъв статут, но все пак въпросният член 14, доколкото предполага именно вече да е предоставен такъв статут, не може да се прилага по отношение на последно посоченото решение.

- 43 На поставените въпроси следва да се отговори именно с оглед на тези съображения.

По първия, втория и четвъртия въпрос

- 44 С първия, втория и четвъртия въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали е преустановена закрилата или помощта от UNRWA, следва да се вземе предвид само онзи сектор от зоната на действие на UNRWA, в който съответното лице без гражданство от палестински произход реално е пребивавало към момента на отпътуването си от тази зона на действие, или трябва да се вземат предвид и други сектори от тази зона на действие и в такъв случай кои са те.
- 45 За да се отговори на тези въпроси, следва да се отбележи, че съгласно член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2011/95 всеки гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключва от кръга на бежанците, когато „попада в приложното поле на член 1, [раздел D] от Женевската конвенция относно закрилата или помощта от органи или агенции на Организацията на обединените нации, различни от върховния комисар за бежанците на ООН“.
- 46 Член 1, раздел D, първа алинея от Женевската конвенция гласи, че тя не се прилага по отношение на лица, „ползващи се в момента“ от закрилата или помощта „на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците“.
- 47 UNRWA, която е орган на ООН, различен от Върховния комисар на ООН за бежанците, е учредена, за да закриля и подпомага палестинците в качеството им на „палестински бежанци“. Мандатът на UNRWA — който е продължен до 30 юни 2023 г., както отбелязва генералният адвокат в точка 4 от заключението си — се простира върху зоната ѝ на действие, която се състои от пет сектора, а именно Ивицата Газа, Западния бряг на река Йордан (включително Източен Ерусалим), Йордания, Ливан и Сирия.
- 48 В този смисъл всяко лице като ХТ, което е регистрирано от UNRWA, следва да се ползва от закрила и помощ от този орган с цел подпомагане на благосъстоянието му в качеството му на бежанец (вж. в този смисъл решение от 25 юли 2018 г., Алхето, С-585/16, ЕУ:С:2018:584, т. 84).
- 49 Поради този специфичен статут на бежанец, установен за палестинците в посочените територии в Близкия изток, регистрираните от UNRWA лица по принцип са изключени от кръга на бежанците в Съюза по силата на член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2011/95, който съответства на член 1, раздел D, първа алинея от Женевската конвенция (решение от 25 юли 2018 г., Алхето, С-585/16, ЕУ:С:2018:584, т. 85).
- 50 При все това от член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95, който съответства на член 1, раздел D, втора алинея от Женевската конвенция, следва, че когато кандидатът за международна закрила в Съюза вече не се ползва от закрилата или от помощта на UNRWA, това изключение престава да се прилага (решение от 25 юли 2018 г., Алхето, С-585/16, ЕУ:С:2018:584, т. 85).

- 51 Както е пояснил Съдът, член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 се прилага, когато въз основа на индивидуална оценка на всички относими факти се установи, че съществува сериозна заплаха за личната безопасност на съответното лице без гражданство от палестински произход и че UNRWA, чиято помощ е била поискана от заинтересованото лице, не е в състояние да му осигури условия на живот, отговарящи на нейната мисия, като така лицето без гражданство е принудено поради независещи от волята му обстоятелства да напусне зоната на действие на UNRWA. В този случай, освен ако не попада в обхвата на някое от основанията за изключване, предвидени в член 12, параграф 1, буква б) и параграфи 2 и 3 от тази директива, това лице без гражданство има право *ipso facto* на предимствата по Директивата, без да е необходимо задължително да докаже, че има основателни опасения от преследване по смисъла на член 2, буква г) от нея (вж. в този смисъл решение от 25 юли 2018 г., Алхето, С-585/16, EU:C:2018:584, т. 86 и цитираната съдебна практика).
- 52 Както по същество подчертава генералният адвокат в точка 36 от заключението си, нито в член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95, нито в член 1, раздел D от Женевската конвенция се споменава пребиваването на заинтересованото лице — тези разпоредби визират единствено обстоятелството, че лицето се ползва от закрилата или помощта на UNRWA или пък че тази закрила или помощ е преустановена.
- 53 В този смисъл от самия текст на тези разпоредби следва, че те изискват да се взема предвид възможността съответното лице да се ползва от закрилата или помощта на UNRWA на цялата обхваната от мандата на този орган територия, на която се простира състоящата се от пет сектора зона на действие на UNRWA, спомената в точка 6 от настоящото решение.
- 54 Това тълкуване освен това намира потвърждение в съдебната практика, която гласи, че ако лице, напуснало зоната на действие на UNRWA и подало молба за международна закрила в Съюза, се ползва в посочената зона от ефективна закрила или помощ от UNRWA, позволяваща му да пребивава безопасно в нея при достойни условия на живот и без да е изложено на опасността от връщане в територията на обичайното му пребиваване, докато не е в състояние да се завърне там в безопасност, това лице не може да се разглежда от органа, компетентен за вземане на решение по тази молба, като принудено поради независещи от волята му обстоятелства да напусне зоната на действие на UNRWA. Посоченото лице в този случай трябва да се изключи от кръга на бежанците в Съюза съгласно член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95 (решение от 25 юли 2018 г., Алхето, С-585/16, EU:C:2018:584, т. 134).
- 55 При все това, както по същество следва от съдебната практика, припомнена в точка 51 от настоящото решение, въпросът дали действително UNRWA не е в състояние да осигури на съответното лице условия на живот, отговарящи на нейната мисия, и дали следователно закрилата или помощта от UNRWA е преустановена по отношение на това лице, трябва да се решава въз основа на индивидуална оценка на всички относими факти.
- 56 При тази оценка компетентните административни или съдебни органи са в частност длъжни да проверяват дали съответното лице конкретно може да се ползва от посочената закрила или помощ.
- 57 Дали дадено лице без гражданство от палестински произход може да се ползва от закрилата или помощта на UNRWA, обаче зависи не само от способността на този орган да осигури такава закрила или помощ на това лице в даден сектор от зоната си на действие, но и от конкретната възможност на лицето да влезе на територията, принадлежаща към този сектор, или да се върне в посочената зона, ако е излязло оттам.
- 58 В това отношение следва да се отбележи, както личи от акта за преюдициално запитване, че фактът на регистрацията в UNRWA не дава право на лицето без гражданство от палестински произход да влиза в зоната на действие на този орган или да се движи вътре в нея, като се

премества от един в друг сектор от тази зона. Всъщност UNRWA няма властта да разрешава влизането на лицата без гражданство от палестински произход на териториите на петте сектора от зоната, тъй като те принадлежат към различни държави или автономни територии.

- 59 При тези обстоятелства решаващият орган и сезираният с жалба срещу решението му съд трябва да вземат предвид всички относими обстоятелства от обстановката по случая, които позволяват да се изясни въпросът дали към момента на отпътуването си от зоната на действие на UNRWA съответното лице без гражданство от палестински произход е имало конкретната възможност да влезе в някой от петте сектора от зоната на действие на UNRWA, за да се ползва от закрилата или помощта на този орган.
- 60 За тази цел обстоятелството, че лицето без гражданство притежава право да получи разрешение за пребиваване в държавата или автономната територия, към която принадлежи съответният сектор от зоната на действие на UNRWA, е белег, че това лице има възможността да влезе в този сектор и съответно да се ползва от закрилата или помощта на UNRWA, стига този орган да е в състояние да му я осигури във въпросния сектор.
- 61 Ако лицето без гражданство няма подобно право, може да е относимо обстоятелството, че това лице има семейни връзки в определен сектор от зоната на действие на UNRWA, че е имало място на реално или обичайно пребиваване в този сектор или че е пребивавало там, преди да напусне посочената зона, стига съответните държави или територии да приемат, че подобни обстоятелства са достатъчни, за да няма пречка съответното лице без гражданство от палестински произход да влезе и да остане да живее в безопасност на тяхна територия, независимо от издаването на каквото и да било разрешение за пребиваване.
- 62 Също така трябва да се вземат предвид всички обстоятелства — като изявления или практики на властите на посочените държави и територии — които сочат промяна в отношението към лицата без гражданство от палестински произход, особено когато с тези изявления и практики те демонстрират намерение да не допускат повече присъствието на тези лица на своя територия, ако същите не разполагат с право на пребиваване.
- 63 Ако от оценката на всички относими обстоятелства от обстановката по случая, в това число по-специално споменатите в точки 59—62 от настоящото решение, следва, че съответното лице без гражданство от палестински произход е имало конкретна възможност да влезе и да остане да живее в безопасност на територията на някой от секторите от зоната на действие на UNRWA, в които този орган е в състояние да му предостави своята закрила или помощ, не може да се приеме, че закрилата или помощта от UNRWA е преустановена по смисъла на член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95.
- 64 Извън това, що се отнася до въпроса кой сектор от зоната на действие на UNRWA трябва да се вземе предвид, за да се определи дали условията за признаване *ipso facto* на статут на бежанец са престанали да съществуват, след като съответното лице е напуснало въпросната зона и преди да се вземе окончателно решение по неговата молба да му се признае статут на бежанец, следва да се отбележи, че запитващата юрисдикция като че ли се опира на допускането, че член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 е бил приложим спрямо жалбоподателя в главното производство към момента, в който той е напуснал посочената зона, доколкото закрилата или помощта от UNRWA е била преустановена, но евентуално вече не се прилага спрямо него към момента, в който съдът, сезиран с жалбата срещу отказа да му се предостави статут на бежанец, се произнася по тази жалба.
- 65 В това отношение запитващата юрисдикция пояснява, че съгласно националното право, когато решава спорове в областта на убежището, тя взема предвид фактическото и правното положение към момента, в който се произнася по подадената до нея жалба, така че е длъжна да взема предвид и нови обстоятелства, налични към момента на последното съдебно заседание, а

ако такава не се провежда — към момента на постановяване на съдебния акт, като, видно от точка 40 от настоящото решение, такава възможност е предвидена и в член 46, параграф 3 от Директива 2013/32.

- 66 За да се отговори на това запитване, е достатъчно да се отбележи — както генералният адвокат в точка 52 от заключението си и както всички заинтересовани субекти, представили писмени становища — че няма никакво основание да се приеме, че въпросът дали закрилата или помощта от UNRWA остава изключена съгласно член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 към момента на произнасянето на съда по жалбата против отказа за предоставяне на статут на бежанец, би трябвало да се преценява въз основа на други обстоятелства, различни от припомнените в точки 53—63 от настоящото решение.
- 67 По изложените съображения на първия, втория и четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали е преустановена закрилата или помощта от UNRWA, следва в рамките на индивидуална оценка на всички относими обстоятелства от обстановката по случая да се вземат предвид всички сектори от зоната на действие на UNRWA, на територията на които напусналото тази зона лице без гражданство от палестински произход има конкретна възможност да влезе и да остане да живее в безопасност.

По третия въпрос

- 68 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че закрилата или помощта от UNRWA се преустановява, когато лице без гражданство от палестински произход напусне зоната на действие на UNRWA, като отпътува от неин сектор, в който съществува сериозна заплахата за личната му безопасност и в който посоченият орган не е в състояние да му осигури закрила или помощ, въпреки че, от една страна, това лице доброволно е отишло в този сектор, идвайки от друг сектор от посочената зона, в който не е съществувала сериозна заплахата за личната му безопасност, и от друга страна, то не е имало основания да очаква нито да се ползва от закрила или помощ от UNRWA в сектора, в който отива, нито да може да се завърне в обозримо бъдеще в сектора, от който идва.
- 69 За да се отговори на този въпрос, следва най-напред да се припомни, че наистина член 1, раздел D от Женевската конвенция, към който препраща член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2011/95, се ограничава да изключи от приложното си поле лицата, „ползващи се в момента“ от закрилата или помощта на органи или организации на ООН, различни от Върховния комисар на ООН за бежанците, но този факт не може да се тълкува в смисъл, че самото отсъствие от зоната на действие на UNRWA или доброволното отпътуване от нея е достатъчно, за да се сложи край на предвиденото в тази разпоредба изключване на съответните лица от кръга на бежанците (вж. по аналогия решение от 19 декември 2012 г., *Abed El Karem El Kott* и др., C-364/11, EU:C:2012:826, т. 49).
- 70 Всъщност, ако беше така, по отношение на кандидата по смисъла на член 2, буква в) от Директива 2013/32, който подава молбата си на територията на една от държавите членки и следователно физически отсъства от зоната на действие на UNRWA, никога нямаше да се прилага основанието за изключване от кръга на бежанците, предвидено в член 12, параграф 1, буква а) от Директива 2011/95, в резултат на което от това основание за изключване не би имало никаква полза (вж. по аналогия решение от 19 декември 2012 г., *Abed El Karem El Kott* и др., C-364/11, EU:C:2012:826, т. 50).

- 71 Да се приеме освен това, че доброволното отпътуване от зоната на действие на UNRWA, а следователно и доброволният отказ от предоставяната от нея помощ, води до прилагането на член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95, би било в противоречие с целта на член 1, раздел D, първа алинея от Женевската конвенция, а именно да изключи от режима на тази конвенция всички лица, които се ползват от такава помощ (вж. по аналогия решение от 19 декември 2012 г., *Abed El Kareem El Kott* и др., С-364/11, EU:C:2012:826, т. 51).
- 72 По-нататък, от споменатата в точка 54 от настоящото решение съдебна практика следва, че не бива да се смята, че излизането от зоната на действие на UNRWA от определен неин сектор не е доброволно, ако съответното лице е имало възможност да влезе в друг сектор от тази зона, за да се ползва конкретно от закрилата или помощта на UNRWA.
- 73 Всъщност по делото, по което е постановено решение от 25 юли 2018 г., *Алхето* (С-585/16, EU:C:2018:584), е разгледан случай, при който по време на въоръжения конфликт между Държавата Израел и организацията Хамас, която контролира Ивицата Газа, жалбоподателката в главното производство напуска Ивицата Газа, за да потърси безопасност в Йордания — страна, в която е пребивавала и от която е пристигнала в България. По онова дело Съдът приема, че не може да се изключи възможността UNRWA да е била в състояние да предложи на регистрирано от нея лице, избягало от Ивицата Газа, условия на живот в Йордания, отговарящи на нейната мисия, така че това лице да може да пребивава безопасно там при достойни условия на живот, без да е изложено на опасността от връщане в територия, където не би могло да се завърне в безопасност. Ако се установи, че тези обстоятелства наистина отговарят на фактите, според Съда лице като жалбоподателката в главното производство по онова дело не може да се разглежда като принудено поради независещи от волята му обстоятелства да напусне зоната на действие на UNRWA (вж. в този смисъл решение от 25 юли 2018 г., *Алхето*, С-585/16, EU:C:2018:584, т. 132—134).
- 74 Въпросът не би могъл да стои другояче в хипотезата, в която лице без гражданство от палестински произход решава да напусне даден сектор от зоната на действие на UNRWA, в който няма сериозна заплаха за личната му безопасност и в който би могло да се ползва от закрилата или помощта на този орган, за да отиде в друг сектор от тази зона, в който то няма разумни основания да очаква — въз основа на конкретна информация, с която разполага за този сектор — нито да се ползва от закрилата или помощта на UNRWA, нито да може да се завърне в обозримо бъдеще в сектора, от който идва. В този смисъл подобно доброволно отпътуване от първия към втория сектор не позволява да се приеме, че когато впоследствие напуска и втория сектор, за да отиде на територията на Съюза, това лице без гражданство е било принудено да напусне зоната на действие на UNRWA, взета като цяло.
- 75 Затова в рамките на индивидуална оценка на всички относими обстоятелства от обстановката по случая в главното производство, в това число по-специално конкретната информация за обстановката в Сирия, с която е разполагал ХТ към момента на отпътуването си от Ливан, запитващата юрисдикция следва да провери дали отпътуването му оттам се е осъществило при условията, описани в точка 74 от настоящото решение. Ако е така, няма да може да се приеме, че когато впоследствие напуска Сирия, ХТ е бил принуден да напусне зоната на действие на UNRWA, взета като цяло.
- 76 Същевременно въз основа на сведенията, съдържащи се в преюдициалното запитване и в представената на Съда преписка, Съдът може да даде на запитващата юрисдикция някои насоки, които биха могли да са релевантни за целите на тази оценка.
- 77 В конкретния случай от преюдициалното запитване личи, че според твърденията на ХТ той напуска Ливан, защото няма валидно разрешение за пребиваване и заради засилването на проверките на ливанските сили за сигурност, които отвеждали до сирийската граница лицата като ХТ, които нямат такова разрешение.

- 78 Също така, доколкото запитващата юрисдикция иска да установи какво отражение има това, че предвид преобладаващите обстоятелства към момента на отпътуването му от Ливан ХТ е имал основания да очаква, че няма да може нито да се ползва от закрила или помощ от UNRWA в Сирия, нито да се завърне в обозримо бъдеще в Ливан, където е пребивавал преди това, следва да се отбележи, че за да може да са относими в рамките на индивидуалната оценка, спомената в точка 75 от настоящото решение, подобни обстоятелства трябва да са били разумно предвидими към момента на отпътуването. В този смисъл лице като ХТ трябва да разполага с конкретна информация за обстановката в зоната на действие на UNRWA. В това отношение следва да се вземе предвид и внезапният и непредвидим характер на промените в обстановката като затварянето на границите между секторите от тази зона или избухването на конфликти в единия от секторите.
- 79 Предвид обстоятелствата, посочени в точки 77 и 78 от настоящото решение, стига те да са верни, което запитващата юрисдикция следва да провери, не изглежда отпътуването на ХТ от Ливан към Сирия да се е осъществило при условията, описани в точка 74 от настоящото решение, поради което отпътуването му от зоната на действие на UNRWA, взета като цяло, не би било доброволно.
- 80 По изложените съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че закрилата или помощта от UNRWA не може да се смята за преустановена, когато лице без гражданство от палестински произход напусне зоната на действие на UNRWA, като отпътува от неин сектор, в който съществува сериозна заплаха за личната му безопасност и в който посоченият орган не е в състояние да му осигури закрила или помощ, ако, от една страна, това лице доброволно е отишло в този сектор, идвайки от друг сектор от посочената зона, в който не е съществувала сериозна заплаха за личната му безопасност и в който е можело да се ползва от закрилата или помощта на този орган, и ако, от друга страна, то не е имало разумни основания да очаква — въз основа на конкретна информация, с която е разполагало — че ще се ползва от закрила или помощ от UNRWA в сектора, в който отива, или ще може да се завърне в обозримо бъдеще в сектора, от който идва, което запитващата юрисдикция следва да провери.

По петия въпрос

- 81 Предвид отговора на първия, втория и четвъртия въпрос не е необходимо да се отговаря на петия.

По съдебните разноски

- 82 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали е

преустановена закрилата или помощта от Агенцията на ООН за подпомагане и работа с палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA), следва в рамките на индивидуална оценка на всички относими обстоятелства от обстановката по случая да се вземат предвид всички сектори от зоната на действие на UNRWA, на територията на които напусналото тази зона лице без гражданство от палестински произход има конкретна възможност да влезе и да остане да живее в безопасност.

- 2) Член 12, параграф 1, буква а), второ изречение от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че закрилата или помощта от UNRWA не може да се смята за преустановена, когато лице без гражданство от палестински произход напусне зоната на действие на UNRWA, като отпътува от неин сектор, в който съществува сериозна заплаха за личната му безопасност и в който посоченият орган не е в състояние да му осигури закрила или помощ, ако, от една страна, това лице доброволно е отишло в този сектор, идвайки от друг сектор от посочената зона, в който не е съществувала сериозна заплаха за личната му безопасност и в който е можело да се ползва от закрилата или помощта на този орган, и ако, от друга страна, то не е имало разумни основания да очаква — въз основа на конкретна информация, с която е разполагало — че ще се ползва от закрила или помощ от UNRWA в сектора, в който отива, или ще може да се завърне в обозримо бъдеще в сектора, от който идва, което запитващата юрисдикция следва да провери.

Подписи